

Dosarul nr. 2r-148/20

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Centru (jud. O. Dvornic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, A. Pahopol, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Constantin Tabuncic,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Regiei Comunal Locative Vadul lui
Vodă împotriva lui Constantin Tabuncic cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor
de judecată,

împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de Constantin Tabuncic,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Regiei
Comunal Locative Vadul lui Vodă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Constantin Tabuncic cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă
acțiunea depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Regiei
Comunal Locative Vadul lui Vodă. S-a încasat de la Constantin Tabuncic în beneficiul
Regiei Comunal Locative Vadul lui Vodă datoria pentru consumul energiei termice
pentru perioada noiembrie 2012 – decembrie 2018 în sumă de 22 200, 11 lei. S-a încasat
de la Constantin Tabuncic în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” taxa de
stat în sumă de 666 de lei.

La 15 august 2019, Constantin Tabuncic a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea
în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea
hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă
cererea lui Constantin Tabuncic privind repunerea în termenul de declarare a apelului.
S-a scutit Constantin Tabuncic de la plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de
499, 50 de lei. Nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depusă de Constantin Tabuncic
și i s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat în limba
moldovenească (română) cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se
întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, fiindu-i stabilit termen până

la 20 ianuarie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor menționate. Totodată, i s-a explicat apelantului că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a fost restituit apelul declarat de Constantin Tabuncic, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen toate indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 7 februarie 2020, Constantin Tabuncic a declarat recurs împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa părților la 22 ianuarie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.95), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 februarie 2020 în termenul legal.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită, din următoarele considerente.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

La caz, Colegiul constată că Constantin Tabuncic a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

În contextul dat, instanța de recurs menționează că, prin Hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești. Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În condițiile create, Colegiul notează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 Cod de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Dispozițiile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu

privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Reieșind din cele menționate se denotă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Iar, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În concluzie, Colegiul invocă că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a îndeplini justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse mai sus, instanța de recurs conchide de a restitui recursul declarat de Constantin Tabuncic împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Constantin Tabuncic împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Regiei Comunal Locative Vadul lui Vodă împotriva lui Constantin Tabuncic cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu